

Vērtēšanas piemēri snieguma līmeņu kritērijiem dzejas un prozas interpretācijai romantisma pazīmju kontekstā

Romantisma kontekstā piedāvātais temata izpētes virziens jeb ceļš:	eksperimentu, izziņas un pieredzes ceļš, kurā	pierādīsi lasīto darbu piederību noteiktam literatūras veidam un žanram; raksturosi literārā darba motīvu/tēmu, liriskā <i>es</i> pārdzīvojumu/stāstā atklāto problēmu un pārdzīvojuma/tēmas aktualitāti.
--	---	--

Esi meklētājs – palīdzi pats sev labāk izprast tikko lasīto (A. Čaka, Aspazijas, J. Poruka) literāro darbu tekstus, to fragmentus!
Dari secīgi, kļūstot par lietpratēju!

Nosaki, kuram literatūras veidam un žanram katrs teksts ir piederīgs!	Raksturo tā pazīmes!	Raksturo tā pazīmes, argumentācijā izmantojot piemērus no teksta!	Raksturo tā pazīmes, argumentācijā izmantojot piemērus no teksta un atsaucoties arī uz kādu/-iem attiecīgā literatūras veida un žanra mūsdienu autora darbu/-iem, kurus esi lasījis!
---	----------------------	---	--

Pēti tekstu saskaņā ar kritērijiem, kuri tev labāk palīdzēs izprast tekstu romantisma pazīmju kontekstā!

Ja gribi **interpretēt dzejoli**, tad...

prasmes	iesācēja/mēģinātāja līmenī	lietotāja/darītāja līmenī	eksperta/padomdevēja līmenī
nosaki un raksturo dzejoļa motīvu	tu spēj nosaukt dzejoļa motīvu, bet tas nav saistīts ar dzejoli kopumā	tu spēj nosaukt motīvu un to pat raksturot, izmantojot dažas frāzes, arī citātus	tev izdevies formulēt un filozofiski raksturot dzejoļa motīvu
raksturo liriskā es pārdzīvojumu	tu esi komentējis vienkāršoti, sadzīviski vai tikai atsevišķu rindu fragmentus	tu jau esi interpretējis atsevišķus būtiskus jautājumus	tu esi raksturojis liriskā <i>es</i> pārdzīvojumu, iespējams, visā tā pretrunīgumā
raksturo dzejolī paustā pārdzīvojuma aktualitāti	tu esi raksturojis aktualitāti, bet bez atsaucēm uz dzejoli	tu esi raksturojis aktualitāti kontekstā ar dzejolī atklāto pārdzīvojumu un paša pieredzi	tu esi raksturojis aktualitāti kontekstā ar dzejolī atklāto pārdzīvojumu un paša pieredzi, un motīva risinājumu citā dzejolī/dzejā

Ja gribi **interpretēt stāstu**, tad

prasmes	iesācēja/mēģinātāja līmenī	lietotāja/darītāja līmenī	eksperta/padomdevēja līmenī
nosauc un raksturo stāsta tēmu	tu spēj nosaukt, īsi, dažos vārdos raksturot stāsta tēmu	esi mēģinājis raksturot tēmu, bet tomēr vēl vienkāršoti vai pārāk vispārināti	esi nosaucis un precīzi raksturojis tēmu
nosauc un raksturo stāstā atklāto problēmu	tu, pārstāstot sižetu, esi konstatējis problēmu	esi raksturojis problēmu, bet sadzīviski	esi nosaucis un vispusīgi raksturojis problēmu
raksturo tēmas aktualitāti, atsaucoties gan uz tekstu, gan uz paša pieredzi	esi raksturojis aktualitāti, neatsaucoties uz tekstu	esi raksturojis aktualitāti, atsaucoties gan uz tēmu, gan paša pieredzi	esi raksturojis aktualitāti, atsaucoties gan uz tēmu, gan tekstu, gan paša pieredzi

Tavs eksperimentu, izziņas un pieredzes ceļš.

Uzzīmē koordinātu sistēmu vai citu zīmējumu, kurā atspoguļo savu veikumu atbilstoši snieguma līmeņiem!

Ieskaties arī kolēģa pierakstos un, ja nepieciešams, jautā skolotājam! Starp citu, *romantiķi mīl stingras eksaktās zināšanas, bet viņi pavisam īpatnēji tās uzņem.* (Fricis Bārda. *Romantisms kā mākslas un pasaules uzskata centrālproblēms*. Raksti divos sējumos. Pirmais sējums. Rīga : Liesma, 1990, 250. lpp. ISBN 5-410-00467-1)

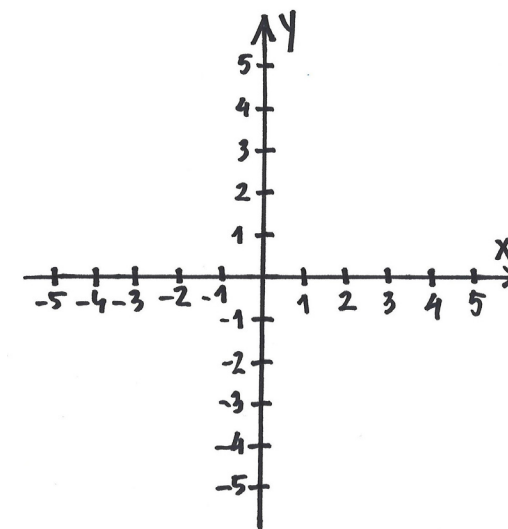
Jaunā literatūras pētnieka vārdnīca atkārtojumam

motīvs – (lat. val. – *iedarbināt, kustināt*) dzejā apzīmē kādam dzejniekam, laikmetam raksturīgu tēmu, piem., cilvēka un laika attiecības; cilvēka gara dzīve, spēks, attīstība, stiprums, triumsfs

liriskais es jeb liriskais varonis – persona, kuras pārdzīvojumi, domas un izjūtas izteiktas dzejolī. Dzejolis uzrakstīts šīs personas, ne autora vārdā. Protams, dzejā var būt arī autobiogrāfiski motīvi

literatūras veidi: dzeja jeb lirika, proza jeb epika, dramaturģija jeb drāma;

žanri: elēģija, oda u. c. (dzejā.); stāsts, novele, romāns u. c. (prozā); traģēdija, drāma, komēdija u. c. (dramaturģijā)



Teksta analīzē var izmantot šādus kritērijus (mēs analizējam saskaņā ar iekrāsotajiem kritērijiem)

Dzejā:	Prozā, piemēram, stāstā:
motīvs	tēma
liriskā <i>es</i> pārdzīvojums	problēmas raksturojums
dzejoļa kompozīcija, panta forma, ritms	vēstījuma veidojums (vēstījuma elementi, forma)
dzejoļa tēli	tēli
mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi	valoda (leksika, mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi)
dzejolī paustā pārdzīvojuma aktualitāte, motīva risinājums cita autora dzejā	tēmas aktualitāte, problēmas risinājums cita autora prozas darbā